

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY
(anonymizovaný opis)

Krajský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Kučery a soudkyně JUDr. Ireny Sekavové a Mgr. Kláry Obrtlíkové ve věci

žalobkyně: [Jméno žalobkyně], narozena [Datum narození žalobkyně],

bytem [Adresa žalobkyně],

zastoupena advokátem [Jméno advokáta A],

sídlem [Adresa advokáta A]

proti

žalovanému: [Jméno žalovaného], narozen [Datum narození žalovaného],

bytem [Adresa žalovaného],

zastoupen advokátem [Jméno advokáta B],

sídlem [Adresa advokáta B]

o určení vlastnictví, o odvolání žalobkyně proti rozsudku Okresního soudu v Berouně ze dne 19. 5. 2022, č. j. 12 C 433/2019 – 301, ve spojení s usnesením ze dne 18. 10. 2022, č. j. 12 C 433/2019 – 341,

takto:

I. Rozsudek soudu prvního stupně ve spojení s usnesením ze dne [datum], č. j. [spisová značka], se mění tak, že žaloba na určení, že žalobkyně je vlastníkem pozemků v katastrálním území [adresa] č. parc. st. [číslo], jehož součástí je stavba č. e. [číslo], č. parc. st. [číslo], jehož součástí je stavba bez čp./č. e., č. parc. st. [číslo], jehož součástí je stavba bez čp./č.e, č. parc. [číslo] a č. parc. [číslo],

eventuálně

na určení, že žalobkyně, je spoluvlastníkem pozemků v katastrálním území [adresa] č. parc. st. [číslo], jehož součástí je stavba č. e. [číslo], č. parc. st. [číslo], jehož součástí je stavba bez čp./č. e., č. parc. st. [číslo], jehož součástí je stavba bez čp./č. e., č. parc. [číslo] a č. parc. [číslo] s podílem ve výši 1/2, se zamítá.

II. Žalobkyně je povinna zaplatit žalovanému náhradu nákladů řízení před soudem prvního stupně ve výši 71 519 Kč a odvolacího řízení ve výši 12 342 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce.

III. Žalobkyně je povinna zaplatit České republice náhradu nákladů řízení 2 644 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku na účet Okresního soudu v Berouně.

Odůvodnění:

1. Okresní soud v Berouně (dále jen „soud prvního stupně“) rozsudkem ze dne [datum], č. j. 12 C 433/2019 – 301, zamítl žalobu, kterou se žalobkyně domáhala určení, že je vlastníkem ideální poloviny nemovitostí v katastrálním území [adresa] č. parc. st. [číslo], jehož součástí je stavba č. e. [číslo], č. parc. st. [číslo], jehož součástí je stavba bez čp./č. e., č. parc. st. [číslo], jehož součástí je stavba bez čp./č. e., č. parc. [číslo] a č. parc. [číslo] (výrok I.). Výrokem II. stanovil žalobkyni povinnost zaplatit žalovanému náhradu nákladů řízení 325 112,90 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám jeho právního zástupce. Výrokem III., ve spojení s usnesením tohoto soudu ze dne [datum], č. j. 12 C 433/2019 – 341, stanovil žalobkyni povinnost zaplatit České republice na účet soudu prvního stupně náhradu nákladů řízení ve výši 2 644 Kč. Předmětem řízení bylo vrácení daru, který představují shora uvedené nemovitosti, resp. ideální polovina uvedených nemovitostí, kterou žalobkyně spolu s manželem, [tituly před jménem] [jméno FO] (zemřel [datum]) darovala žalovanému darovací smlouvou ze dne [datum]. Dne [datum] byla uzavřena mezi žalovaným na straně jedné a dárce na straně druhé smlouva o zřízení věcného břemene, na jejímž základě byly předmětné nemovitosti ve vlastnictví žalovaného zatíženy věcným břemenem doživotního práva užívání ve prospěch [tituly před jménem] [jméno FO] a žalobkyně. Žalobkyně odvolala dar z důvodu, že se žalovaný vůči ní dlouhodobě dopouštěl jednání, které je v rozporu s dobrými mravy, a to, že jí neposkytl potřebnou pomoc při péči o manžela, a zároveň otce žalovaného v době, kdy bylo těžce nemocný a odkázán na péči třetích osob. Žalovanému dále vytýkala, že jí znepřístupnil předmětné nemovitosti a tím zamezil v jejich užívání na základě věcného břemene, že za žalovaného uhradila spotřebu elektřiny až do roku 2018, ačkoliv fakticky nemovitost sama neužívala. Další jednání porušující dobré mravy vůči žalobkyni spatřovala v nevybíravém chování žalovaného při incidentu v bytě žalobkyně dne [datum], kdy ji před svědky vulgárně nadával a dále v tom, že odmítal přes opakované výzvy žalobkyně vyzvednout urnu svého otce a uložit ji dle přání otce na hřbitově, kdy tak učinil až 10 měsíců po úmrtí otce. Žalobkyně odvolala dar písemným podáním datovaným [datum], s odkazem na konkrétní jednání, kterých se žalovaný ve vztahu k žalobkyni dopustil a z opatrnosti byl dar odvolán ještě podáním ze dne [datum] a znovu v žalobě. Soud prvního stupně uzavřel, že žalovaný svým jednáním nenaplnil znaky nevděku, a to ani v jednom z žalobkyní uvedených pěti jednání. Pokud jde o žalobkyní tvrzené znemožňování využívání práva odpovídající věcnému břemeni, soud prvního stupně uzavřel, že nebylo v řízení prokázáno, že by žalovaný žalobkyni v užívání předmětné nemovitosti jakkoliv bránil. Žalobkyně dlouhodobě chatu neužívala, neprokázala, a ani netvrdila, že by před okamžikem, kdy byla dcerou žalobkyně pořízena fotodokumentace dosvědčující, že na dveřích od maringotky u chaty (ve které se nacházejí ostatní klíče od dalších objektů chaty, včetně klíče od řetězu na příjezdové cestě) je visací zámek, jehož umístění žalovaný popíral, měla v úmyslu chatu užívat, příp. žalovaného k zpřístupnění vyzvala. Pokud jde o úhradu veškeré spotřeby elektřiny v předmětných nemovitostech, uzavřel, že pokud žalobkyně zaplatila dluh po zesnulému [tituly před jménem] [jméno FO], následně žalovaného ani nevyzvala k úhradě dlužné částky a takový nárok neuplatnila v příslušném dědickém řízení, lze tento důvod pro odvolání daru pro nevděk považovat jako účelové jednání žalobkyně. Pokud jde o projevování

pouze občasného neformálního v zájmu o otce žalovaného v době jeho vážné nemoci, soud prvního stupně uzavřel, že ani v tomto případě se nejedná o hrubé porušení dobrých mravů, neboť žalovaný nesdílel společnou domácnost s otcem a žalobkyní, věděl, že péče o otce je zabezpečena ze strany žalobkyně za pomoci pečovatelské služby a nebylo prokázáno, že by ze strany žalobkyně byla po žalovaném pomoc ve větším rozsahu vyžadována. Pokud jde o vulgární napadení žalobkyně žalovaným dne [datum], soud prvního stupně uzavřel, že i když bylo prokázáno, že žalovaný nazval žalobkyni hanlivými výrazy při návštěvě v jejím bytě, je třeba vycházet z toho, že se jednalo o vyhrocenou situaci, hádku mezi oběma účastníky, kteří byli rozrušení a k tomu přispěla významně i žalobkyně tím, že žalovanému sdělila, že prodala jeho sbírku autiček. Této konkrétní situaci předcházelo dlouhodobé období napjatých vztahů účastníků, kdy například žalobkyně žalovaného ani nevyrozuměla o úmrtí jeho otce. S ohledem na tyto konkrétní okolnosti s přihlédnutím i ke skutečnosti, že se jednalo o zcela ojedinělý incident, neshledal ani v tomto jednání žalovaného hrubé porušení dobrých mravů. K důvodu odmítní vyzvednutí urny s popelem otce soud prvního stupně poukázal na to, že urna byla žalovaným vyzvednuta, avšak ve vhodnějším ročním období v návaznosti na sdělení pohřební správy, že není možné pohřbívat v zimním období, čímž došlo k uložení urny až dne [datum]. Ani v tomto jednání, tedy uložení urny s popelem zemřelého otce žalovaného ve vhodnějším ročním období, neshledal soud prvního stupně hrubé porušení dobrých mravů. Soud prvního stupně nepovažoval uvedená jednání žalovaného za hrubé porušení dobrých mravů ani v celkovém souhrnu, kdy množství a v některých případech i malichernost uvedených jednání svědčí dle závěru soudu prvního stupně spíše o účelovém jednání žalobkyně se snahou docílit své představy majetkového vypořádání po zesnulém [tituly před jménem] [jméno FO]. Za tohoto stavu proto uzavřel, že nejsou dány důvody pro odvolání daru stanovené v § 2072 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku (dále jen „o. z.“) a žalobu jako nedůvodnou zamítl. O náhradě nákladů řízení rozhodl v souladu s ustanovením § 142 odst. 1 o. s. ř. a v řízení plně úspěšnému žalovanému přiznal náhradu účelně vynaložených nákladů, a to náklady právního zastoupení a dále náklady za vyhotovený znalecký posudek ze dne [datum] na ocenění obvyklé ceny nemovitostí. Při výši odměny za jeden úkon právní služby vyšel z jedné poloviny obvyklé ceny nemovitostí (stanovené žalovaným předloženým znaleckým posudkem ze dne [datum]), tedy z částky [částka].

2. Proti tomuto rozsudku podala včas odvolání žalobkyně. Soudu prvního stupně vytýkala, že nepřihlédl k žalobkyní navrženým důkazům, a to zejména výpovědi svědkyně [jméno FO], dcery žalobkyně, kterou soud prvního stupně považoval za nevěrohodnou z důvodu, že má zájem na výsledku řízení, a to zejména s ohledem na možné majetkové zvýhodnění ze strany žalobkyně vůči svědkyni. Tento závěr soud prvního stupně odůvodnil dále tím, že svědkyně předmětný spor o odvolání daru považuje za svoji vlastní žalobu, aktivně se zajímá o průběh řízení a před svou svědeckou výpovědí si vyžádala od své matky, tedy žalobkyně, protokol z předchozího ústního jednání, aby se seznámila s tím, jak vypovídali ostatní svědci. Žalobkyně namítala, že pouhá skutečnost, že svědkyně je dcerou žalobkyně a polorodou sestrou žalovaného není důvodem pro diskvalifikaci výpovědi svědkyně, a v takovém případě poukazovala na obdobné postavení dalších svědků, a to manželky i syna žalovaného, o nichž však soud prvního stupně a věrohodnosti neměl pochyby. Polemizovala se závěrem soudu prvního stupně, pokud jde o důvodnost jednotlivých pěti jednání, pro které žalobkyně odvolala dar, kdy setrvala na shodných tvrzeních jako v žalobě i v řízení před soudem prvního stupně, pokud jde o každé jednotlivé jednání. Poukazovala na své majetkové a osobní poměry, kdy je starobní důchodkyní s výší důchodu jako jediného příjmu 18 000 Kč měsíčně a za tohoto stavu mělo být dle jejího názoru rozhodnuto o náhradě nákladů řízení v souladu s ustanovením § 150 o. s. ř., tak, že i přes úspěch ve věci nebude přiznána náhrada nákladů řízení žalovanému, který je v produktivním věku, zdravý, má pravidelný příjem z podnikatelské činnosti a je vlastníkem několika nemovitostí. Doplněním odvolání pak žalobkyně poukazovala na to, že ze strany soudu prvního stupně byla chybně aplikována právní úprava účinná, od [datum], když darovací smlouva byla uzavřena v roce 2009, tedy za účinnosti

zákonu č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, účinného do [datum], a dle tohoto právního předpisu měla být věc proto posouzena. Podání žalobkyně ze dne [datum] a [datum], adresovaná žalovanému a nazvaná „odvolání daru pro nevděk – odstoupení od darovací smlouvy pro nevděk“ však dle žalobkyně splňují s ohledem na svůj obsah veškeré náležitosti právního úkonu žádosti o vrácení daru stanovené § 630 občanského zákoníku číslo 40/1964 Sb. Vzhledem k tomu, že k obnovení vlastnického práva dárce k předmětu daru dochází s účinky „ex nunc“, k zániku společného jmění manželů (dárců) došlo úmrtím jednoho z dárců (manžela žalobkyně) dne [datum] a žalobkyně vyzvala žalovaného k vrácení daru až po zániku tohoto společného jmění, avšak před uplynutím doby tří let od zániku společného jmění manželů, má žalobkyně za to, že je aktivně hmotněprávně legitimována k vrácení celého daru, tedy předmětných nemovitostí jako celku. V souladu s tím navrhla, aby odvolací soud připustil změnu žaloby tak, že bude určeno, že žalobkyně je vlastníkem všech předmětných nemovitostí jako celku a žalovanému bude dále stanovena povinnost předmětné pozemky vyklidit do jednoho měsíce od právní moci rozsudku, eventuálně bude určeno, že žalobkyně je spoluvlastníkem předmětných nemovitostí v rozsahu jedné poloviny spoluvlastnického podílu. Navrhla, aby odvolací soud změnu připustil.

3. Žalovaný ve vyjádření k odvolání žalobkyně navrhl potvrzení rozsudku soudu prvního stupně jako věcně správného. K námitkám žalobkyně ve vztahu k závěrům soudu prvního stupně u každého z žalobkyní uvedených pěti jednání, které byly důvodem odvolání daru, setrval na shodných tvrzeních jako v průběhu řízení před soudem prvního stupně, kdy znovu zdůraznil, že žádným způsobem nebylo prokázáno bránění žalobkyni v užívání předmětných nemovitostí, což nemůže být doloženo ani ojedinelou fotografií zachycující neznámý zámek na maríngotce, který k předmětné nemovitosti nepatřil. Pokud jde o zájem o péči o svého otce, znovu poukazoval na opakované nabídky či přímo zajištění odvozu na lékařská vyšetření a na skutečnost, že k vyhrocení vztahů došlo již kolem roku 2012, kdy žalobkyně z neznámého důvodu vyměnila zámek v bytě, ve kterém spolu s otcem žalovaného žila a otci jakýkoliv styk s žalovaným a jeho rodinou zakázala. Dále se vyjadřoval k okolnostem incidentu při návštěvě dne [datum] i okolnostem vyzvednutí a uložení urny s ostatky zemřelého otce. Nesouhlasil s aplikací ustanovení § 150 o. s. ř. při rozhodnutí o náhradě nákladů řízení ve vztahu k žalobkyni, kdy poukazoval na to, že žalobkyně v období bezprostředně následujícím po úmrtí svého manžela disponovala minimálně částkou ve výši 472 000 Kč, neboť žalobkyně byla správkyní dědictví po zemřelém otci žalovaného a v tomto období došlo k zcizení uvedené částky z bankovního účtu. Předmětný spor považuje za účelově vyvolaný žalobkyní a on sám musel vynaložit finanční náklady na své právní zastoupení, nejen v dané věci, ale i v dalších sporech účastníků. K doplněnému odvolání žalobkyně se žalovaný vyjádřil tak, že žalobkyně odvolala dar již po úmrtí druhého z dárců (svého manžela), tedy v době, kdy jeho vůle nebylo možné zjistit. Žalovaný má tak za to, že žalobkyně není oprávněna odvolat dar v celém rozsahu, neboť nelze presumovat souhlas zemřelého manžela, který lze za života obou manželů nahradit pouze soudně. K návrhu na změnu žaloby v tom směru, aby žalovanému byla stanovena povinnost předmětné nemovitosti vyklidit, poukazoval na to, že se jedná o návrh změny žaloby, představující ve skutečnosti uplatnění nového nároku a v tomto rozsahu tedy není takový návrh přípustný. Dosud soudem zjištěné okolnosti vztahující se k posouzení důvodů odvolání daru pro nevděk nelze dle žalovaného považovat za dostatečný podklad pro souběžné rozhodnutí o uložení povinnosti vyklidit nemovitosti. Z opatrnosti uplatnil námitku promlčení, neboť žalobkyně se nikdy nedovolala vrácení celé nemovitosti v zákonem stanovené lhůtě. Navrhl, aby odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně potvrdil.

4. Krajský soud v Praze, jako soud odvolací, přezkoumal napadený rozsudek soudu prvního stupně podle § 212 a § 212a odst.1 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“) a dospěl k závěru, že odvolání žalobkyně není důvodné.

5. Odvolací soud nejprve rozhodl o návrhu žalobkyně na změnu žaloby uplatněnou v odvolacím řízení. Pokud jde o změnu žaloby, kterou se žalobkyně domáhala stanovení povinnosti žalovanému vyklidit ve lhůtě jednoho měsíce od právní moci rozsudku nemovitosti (v návrhu specifikované), odvolací soud v tomto rozsahu změnu žaloby nepřipustil, neboť takovou změnou je uplatňován nový nárok, tedy nárok, který nemá žádnou skutkovou souvislost s dříve uplatněným nárokem. Pokud jde o změnu žaloby spočívající v tom, že se žalobkyně domáhala určení vlastnictví k předmětným nemovitostem jako celku in eventum určení, že je spoluvlastníkem předmětných nemovitostí v rozsahu podílu jedné poloviny, v tomto směru odvolací soud změnu žaloby v souladu s ustanovením § 95 odst. 1 za použití § 211 o. s. ř. připustil.

6. Soud prvního stupně po provedeném dokazování vycházel z těchto skutkových zjištění:

žalobkyně je matkou žalovaného a [tituly před jménem] [jméno FO], zemřelý dne [datum], byl otcem žalovaného. Žalovaný je v současné době zapsán jako výlučný vlastník nemovitostí, a to pozemku parc. č. st. [číslo], zastavěná plocha a nádvoří, jehož součástí je stavba: [adresa], č. e. [číslo], rod. rekr., stojící na pozemku parc. č. st. [číslo], pozemku parc.č. st. [číslo], zastavěná plocha a nádvoří, jehož součástí je stavba bez čp/č.e, jiná st., stojící na pozemku parc.č. st. [číslo], pozemku parc.č. st. [číslo], zastavěná plocha a nádvoří, jehož součástí je stavba: [adresa], č.e. [číslo], rod. rekr., stojící na pozemku parc. č. st. [číslo], pozemku parc. č. [číslo], trvalý travní porost, pozemku parc. č. [číslo], zahrada, to vše zapsáno v katastru nemovitostí vedeném u [právnícká osoba] pro Středočeský kraj, katastrální pracoviště [adresa], pro katastrální území a obec [adresa], na LV č. [číslo] (dále „předmětné nemovitosti“). Nabyvacím titulem vlastnického práva žalovaného je darovací smlouva ze dne [datum] uzavřená mezi [tituly před jménem] [jméno FO] (otcem žalovaného) a žalobkyní (matkou žalovaného) na straně jedné, jako dárce, a žalovaným na straně druhé, jako obdarovaným. Právní účinky vkladu do katastru nemovitostí nastaly ke dni [datum]. Mezi stejnými stranami byla dále dne [datum] uzavřena smlouva o zřízení věcného břemene, na jejímž základě byly předmětné nemovitosti ve vlastnictví žalovaného zatíženy věcným břemenem doživotního práva užívání předmětných nemovitostí ve prospěch [tituly před jménem] [jméno FO] a žalobkyně. Právní účinky vkladu do katastru nemovitostí nastaly ke dni [datum]. Ve smyslu čl. II. smlouvy o zřízení věcného břemene ze dne [datum] bylo [tituly před jménem] [jméno FO] a žalobkyni zřízeno právo užívat předmětné nemovitosti, dále spoluužívat přístupové cesty do budov, vchody do budov, chodby, schodiště, sklep a půdu (tj. právo spoluužívat předmětné nemovitosti s žalovaným). Žalobkyně v době nemoci manžela na chatu nejezdila, svědky zde byla viděna naposledy v letech 2011 - 2013. Péče o [tituly před jménem] [jméno FO] byla zajišťována žalobkyní, v době cca 9 měsíců před jeho úmrtím i pečovatelskou službou. O smrti otce informovala žalovaného sestra [jméno FO] dne [datum] (tj. 2 dny po smrti otce), žalobkyně svého syna o smrti otce neinformovala. Dne [datum] byla společností [právnícká osoba], vystavena faktura č. [hodnota] za odběr elektrické energie v období od [datum] do [datum] pro uživatele [tituly před jménem] [jméno FO]. Dne [datum] byla společností [právnícká osoba], vystavena faktura č. [hodnota] za odběr elektrické energie v období od [datum] do [datum] pro uživatele [tituly před jménem] [jméno FO]. Dne [datum] obchodní společnost [právnícká osoba], a.s., vystavila roční vyúčtování pojištění majetku a odpovědnosti občanů k pojistné smlouvě č. [hodnota]-19, pojistníka [jméno FO] s tím, že předepsané pojistné na následující období činí částku [částka]. [právnícká osoba]. vystavila v březnu 2019 doklad SIPO, ve kterém je uveden název poplatku: Pojistné, částka [částka], plátce [tituly před jménem] [jméno FO]. Dne [datum] navštívil žalovaný se svým synem žalobkyni. V průběhu návštěvy žalobkyně telefonovala [tituly před jménem] [jméno FO] a [jméno FO], sousedům bydlícím ve stejném domě, a žádala je, zda mohou přijít k ní do bytu. Došlo k hádce mezi žalobkyní a žalovaným, oba dva byli rozrušení, žalovaný křičel a označil žalobkyni za zlodějkou (uvedl svědek [jméno FO]) a čarodějnici (uvedla svědkyně [tituly před jménem] [jméno FO]). Žádné jiné nadávky svědci neslyšeli, svědci neslyšeli ani žádné vulgární nadávky (toliko

svědkyně [tituly před jménem] [jméno FO] považuje nadávku „čarodějnice“ za vulgární). Dále žalovaný vyčetl žalobkyni, že se špatně starala o otce, což může za jeho dřívější úmrtí. Žalovaný si naházela do krabice ze sekretáře vláčky TT, které dle svědků byly jeho vlastnictvím (byl jimi obdarován jako dítě). Jeho vlastnictví nezpochybňovala ani žalobkyně, která se dle svědků pouze divila, že si je žalovaný neodnesl již dříve. Vlastnictvím žalovaného byla i sbírka autíček, tzv. angličáků, která se dříve také nacházela v sekretáři, o které však žalobkyně prohlásila, že ji někomu prodala. Dne [datum] zaslala žalobkyně žalovanému prostřednictvím svého právního zástupce přípis nazvaný „Návrh majetkového vypořádání“, ve kterém žalovanému sděluje svůj návrh, aby jí žalovaný daroval svůj podíl na bytu získaný v rámci dědického řízení po svém otci po skončení dědického řízení, když je dle sdělení notářky vyloučeno, aby se žalovaný vzdal svého dědického podílu v rámci dědického řízení. V takovém případě by žalobkyně souhlasila s výmazem věcného břemene doživotního práva užívání zřízeného ve prospěch její osoby a již by nezvažovala, zda neusilovat o získání zpět id. 1/2 nemovitostí v [adresa] s tím, že je přesvědčena, že zákonné podmínky pro tento postup byly splněny. Uložení otcových ostatků na [adresa] hřbitově zařizoval žalovaný, kterému pohřební správa sdělila, že od října roku 2018 není možné pohřbívat (tuhá zem), ukládání ostatků je nevhodnější na jaře. Dne [datum] informoval žalovaný žalobkyni prostřednictvím SMS zprávy o uložení otcových ostatků na [adresa] hřbitově dne [datum]. Žalobkyně se uložení ostatků svého manžela na [adresa] hřbitově dne [datum] nezúčastnila, dostavila se sestra žalovaného [jméno FO]. Dne [datum] navštívila sestra žalovaného [jméno FO] bez přítomnosti žalobkyně chatu žalovaného (aniž by to žalovanému sdělila) a pořídila řadu fotografií objektu, mimo jiné vyfotografovala i visací zámek na dveřích od maringotky, ve které se nacházejí klíče od dalších objektů, ke kterému žalovaný sdělil, že tento visací zámek nezná a nedokáže představit, jak se tam tento visací zámek ocitl. Žalobkyně netvrdila (a v řízení neprokazovala), že by před [datum] žalovaného kontaktovala s tím, že nemá do chaty přístup. Dne [datum] proběhlo jednání o pozůstalosti, dne [datum] zaslal žalovaný žalobkyni prostřednictvím svého právního zástupce odpověď na výzvu v dopisu ze dne [datum], ve které detailně rekapituluje průběh předmětného jednání o pozůstalosti (zmiňuje převod odběru elektřiny u nemovitostí v k. ú. [adresa], údržbu předmětných nemovitostí v minulosti, tvrzení o neuvedení veškerého majetku [tituly před jménem] [jméno FO] žalobkyni do soupisu majetku v rámci dědického řízení, atd.). Dne [datum] žalobkyně zaslala žalovanému prostřednictvím svého právního zástupce výzvu ke zpřístupnění nemovitostí. Žalobkyně předně sdělila žalovanému, že doposud neobdržela vyjádření žalovaného k návrhu majetkového vypořádání ze dne [datum]. Dále žalobkyně sděluje, že žalovaný v mezičase znemožnil své matce přístup do nemovitosti v k. ú. [adresa] (vyměnil zámky, resp. namontoval jiná zabezpečovací zařízení) a vyzývá žalovaného, aby ji do 5 dnů od obdržení výzvy předal klíče a ovládací prvky k zabezpečovacím zařízením. Dne [datum] žalobkyně opětovně zaslala žalovanému prostřednictvím svého právního zástupce výzvu ke zpřístupnění nemovitostí (předání klíčů a ovládacích prvků k zabezpečovacím zařízením). Dne [datum] zaslala žalobkyně žalovanému prostřednictvím svého právního zástupce přípis nazvaný „Odvolání daru pro nevděk – odstoupení od darovací smlouvy pro nevděk“, ve kterém je uvedeno, že žalobkyně pro zjevné porušení dobrých mravů odvolává dar pro nevděk (a současně od darovací smlouvy pro nevděk odstupuje) ve smyslu ustanovení § 2072 a 2073 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku. Zjevné porušení dobrých mravů je spatřováno ve (1) znemožňování využívání práva odpovídajícímu věcnému břemeni, (2) nutnosti hradit veškerou spotřebu elektřiny v nemovitosti v k. ú. [adresa], (3) projevování jen občasného a formálního zájmu o otce v době jeho vážné nemoci, (4) nevybíravém chování při návštěvě dne [datum] a (5) odmítání vyzvednutí urny s popelem otce. Žalobkyně žalovaného dále vyzvala ke sdělení termínu, kdy se dostaví k notáři k sepsání souhlasného prohlášení, na jehož základě by došlo ke vkladu vlastnického práva žalobkyně do katastru nemovitostí k id. 1/2 nemovitostí v k. ú. [adresa] a k předání klíčů od předmětných nemovitostí. Dne [datum] zaslala žalobkyně opětovně žalovanému prostřednictvím svého právního zástupce přípis nazvaný „Odvolání daru pro nevděk –

odstoupení od darovací smlouvy pro nevděk“, a to z popsaných (shodných jako v předchozím případě) důvodů.

7. Takto zjištěný skutkový stav odpovídá důkazům provedeným v řízení před soudem prvního stupně a odvolací soud se s ním ztotožnil.

8. Odvolací soud neshledal správným postup soudu prvního stupně, pokud věc právně posoudil podle zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku (dále „o. z.“), a to podle ustanovení § 2072 a následujících upravujících odvolání daru. Podle ustanovení § 3028 odst. 3 o. z., který nabyl účinnosti dne [datum], není-li dále stanoveno, jinak, řídí se jiné právní poměry vzniklé přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, jakož i práva a povinnosti z nich vzniklé, včetně práv a povinností z porušení smluv uzavřených přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, dosavadními právními předpisy. To nebrání ujednání stran, že se tato jejich práva a povinnosti budou řídit tímto zákonem ode dne nabytí jeho účinnosti. V daném případě byla darovací smlouva mezi účastníky uzavřena dne [datum], tedy před [datum] a účastníci tohoto závazku, tedy dárci i obdarovaný museli vycházet z toho, že dárci se budou moci kdykoliv v budoucnu domáhat vrácení daru jen za splnění určitých, v době uzavření smlouvy oběma známých, podmínek, uvedených v § 630 zákona č. 40/1964 Sb., občanském zákoníku (dále jen „obč. zák.“), tedy právní úpravy platné v době uzavření darovací smlouvy. Nemohli předvídat změnu zákona, která důvody pro vrácení daru modifikuje, respektive rozšiřuje (odvolání daru pro nouzi dárce). Za tohoto stavu je třeba posoudit právně věc podle § 630 obč. zák., i když k jednání, v důsledku, kterého se žalobkyně jako dárkyně domáhá vrácení daru, došlo za účinnosti zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, tedy po [datum]. V tomto směru tedy soud prvního stupně pochybil.

9. Podle § 630 obč. zák. se dárce může domáhat vrácení daru, jestliže se obdarovaný chová k němu nebo členům jeho rodiny tak, že tím hrubě porušuje dobré mravy.

10. Podle § 2072 o. z., ublížil-li obdarovaný dárci úmyslně nebo z hrubé nedbalosti tak, že zjevně porušil dobré mravy, může dárce, neprominul-li to obdarovanému, od darovací smlouvy pro jeho nevděk odstoupit. Byl-li dar již odevzdán, má dárce právo požadovat vydání celého daru, a není-li to možné, zaplacení jeho obvyklé ceny. Odůvodňují-li to okolnosti, považuje se za nevděk vůči dárci také zjevné porušení dobrých mravů vůči osobě obdarovanému blízké.

11. Soud prvního stupně posuzoval nárok žalobkyně jako odvolání daru pro nevděk ve smyslu shora citovaného ustanovení § 2072 o. z., tedy tak, zda jednání, pro které je odvolání daru požadováno, bylo porušením dobrých mravů. Ze znění shora citovaných zákonných ustanovení je zřejmé, že v tomto případě je jednání obdarovaného – žalovaného posuzováno ze stejného hlediska, jak podle § 630 obč. zák., tak § 2072 o. z., tedy z hlediska porušení dobrých mravů. Za tohoto stavu tedy mohl odvolací soud odvolání žalobkyně proti rozsudku soudu prvního stupně projednat, i když soudem prvního stupně nebyla aplikována správná právní úprava.

12. Soud prvního stupně zcela správně vycházel z toho, že žalobkyně vyzvala žalovaného k vrácení daru listinou ze dne [datum] (následně z opatrnosti ještě dopisem ze dne [datum] a žalobou v dané věci). Vztah z darování zaniká na základě kvalifikovaného porušení dobrých mravů chováním obdarovaného vůči dárci, popřípadě členům jeho rodiny a dále na základě jednostranného projevu dárce vůči obdarovanému, kterým se domáhá vrácení daru. Právo na vrácení daru vzniká okamžikem jednání obdarovaného, který svým chováním hrubě porušil dobré mravy. I pro jednostranný adresný právní úkon dárce platí, že musí splňovat náležitosti požadované občanským zákoníkem pro právní úkony obecně (§ 34 a následující), tedy i náležitosti projevu vůle ve smyslu jeho určitosti (§ 37 odst. 1 obč. zák.), tj. uvedením konkrétních skutečností, ve kterých je hrubé porušení dobrých mravů obdarovaným spatřováno. Jen tak při současném splnění zákonných předpokladů podle § 630 obč. zák. nastanou zamýšlené právní účinky jednostranného hmotněprávního úkonu dárce, tedy zrušení darovací smlouvy a obnovení jeho vlastnictví okamžikem, kdy jeho projev vůle došel obdarovanému.

13. V daném případě bylo závadné chování žalovaného vůči žalobkyni ve výzvě ze dne [datum] zcela jednoznačně určeno, a to uvedením konkrétních pěti jednání, ve kterých se žalovaný nevhodného jednání vůči žalobkyni dopustil. Těmito jednáními bylo: (1) znemožňování žalobkyni využívat jejího práva věcného břemene užívání nemovitostí, které byly předmětem darovací smlouvy, a to tím, že žalobce vyměnil zámky, respektive namontoval jiná zabezpečovací zařízení bránící přístupu a užívání nemovitosti, což bylo zjištěno dcerou žalobkyně dne [datum] a následně žalobkyně bezvýsledně žádala o zpřístupnění nemovitostí. Dále (2) porušení dobrých mravů spatřovala žalobkyně v tom, že až do srpna 2018 hradila veškerou elektřinu spotřebovanou v předmětné nemovitosti, ačkoliv nemovitost neužívala a elektřinu tedy nemohla spotřebovat. Dále (3) spatřovala porušení dobrých mravů ze strany žalovaného v tom, že v době nemoci svého otce (manžela žalobkyně) projevoval pouze občasný a formální zájem, nepomohl žalobkyni v náročné péči o něj. Dalším jednáním (4), které dle žalobkyně naplňovalo znaky hrubého porušení dobrých mravů odůvodňující požadavek vrácení daru, bylo nevybíravé chování žalovaného dne [datum] v bydlíšti žalobkyně, kdy ji před svědky vulgárně nadával a dále (5) i skutečnost, že žalovaný odmítal přes opakované výzvy žalobkyně vyzvednout urnu s pozůstatky otce (zemřel [datum]) a uložit ji dle přání zesnulého otce na hřbitově. Žalovaný uložil urnu až [datum]. Uvedeným označením závadného chování žalovaného vůči žalobkyni byl tedy dán okruh sporných skutečností, které byly předmětem dokazování. Odvolací soud se zcela ztotožnil se závěrem soudu prvního stupně, že žádné z uvedených pěti dílčích jednání jednotlivě ani v celkové souvislosti nelze za daných okolností v daném případě považovat za hrubé porušení mravů takové intenzity, které by odůvodňovalo vrácení daru. Předpokladem úspěšného uplatnění práva dárce je totiž jen takové chování obdarovaného, které lze s ohledem na všechny okolnosti konkrétního případu kvalifikovat jako hrubé porušení dobrých mravů. Obvykle jde o porušení značné intenzity nebo o porušování soustavné, a to ať již fyzickým násilím, hrubými urážkami, neposkytnutím potřebné pomoci a podobně. Ne každé chování, které není v souladu se společensky uznávanými pravidly slušného chování ve vzájemných vztazích mezi lidmi, naplňuje znaky § 630 obč. zák.; předpokladem aplikace tohoto ustanovení je kvalifikované porušení morálních pravidel konkrétním chováním obdarovaného, jehož stupeň závažnosti je hodnocen podle objektivních kritérií, nikoliv jen podle subjektivního názoru dárce. V daném případě je třeba přihlídnout k celkové situaci účastníků, kdy přestože se jedná o příbuzné v přímé linii (matka se synem), jejich vzájemné vztahy jsou dlouhodobě narušené a antagonistické. Dlouhodobě se nestýkají, a to ani při formálních příležitostech rodiny, pokud k náhodným setkáním (například při návštěvě žalovaného u nemocného otce) došlo, docházelo, tak jak vyplynulo z výpovědi obou účastníků k hádkám a neshodám. O nedobrych vztazích svědčí i způsob, jakým byl informován žalovaný o smrti svého otce, manžela žalobkyně, a to pouze stručnou SMS zprávou s dvoudenní časovou prodlevou. Z tohoto pohledu je třeba posuzovat tedy intenzitu vzájemných výpadů účastníků, kdy je zcela odpovídající tomuto stavu jejich citlivější subjektivní vnímání, jednání druhé strany, nepochybně i s vyšším stupněm emocí. Nelze odhlédnout to, že k vyhrocení sporů účastníků došlo po úmrtí otce žalovaného, tedy v době, kdy účastníci byli touto okolností nuceni se osobně potkat a rovněž řešit otázky majetkového vypořádání v rámci dědictví. Z tohoto pohledu, byť morálně nelze takové jednání schvalovat, je možné posuzovat jako odpovídající dané situaci jednání žalovaného, který při návštěvě bytu žalobkyně, reagoval vulgárně na její oznámení, že mu v mezidobí prodala jeho sbírku autiček. Takové jednání je tedy třeba posuzovat právě s ohledem na okolnosti vztahů účastníků nejen v minulosti, ale i v emočně vypjaté době po úmrtí manžela žalobkyně.

14. Odvolací soud ve shodě se soudem prvního stupně v takovém jednání nespatřuje tak závažné a hrubé porušení dobrých mravů, které by odůvodňovalo vrácení daru. To nebylo shledáno ani v jednání žalovaného, který uložil urnu s ostatky zemřelého otce do hrobu s pětíměsíčním zpožděním, neboť takové jednání je zcela omluvitelné, pokud mu bylo správou hřbitova doporučeno posečkat s ohledem na klimatické podmínky. Odvolací soud ve shodě se soudem prvního stupně neshledal hrubé porušení mravů ani v tom, pokud žalobkyně uhradila elektřinu za

provoz chaty do konce měsíce srpna 2018, ačkoliv ona sama elektřinu nespotřebovala. Obsahem smlouvy o zřízení věcného břemene užívání pro žalobkyni a jejího zemřelého manžela, je i závazek oprávněných udržovat nemovitost a hradit veškeré energie. Žalobkyně netvrdila, že by došlo k nějaké změně tohoto závazku dohodou účastníků. Ona sama tvrdila, že nemovitost neužívala po mnohem delší dobu než v roce 2018, je nepochybné, že i v této době elektřinu hradila, aniž by žádala po žalovaném nějakou změnu. I v případě úhrady elektřiny za jí uváděné období roku 2018, měla možnost žalovaného k úhradě elektřiny vyzvat, toto však neučinila, respektive ani tyto skutečnosti netvrdila a žalovanému toto jednání vytkla až v souvislosti s požadavkem vrácení daru. Pokud jde o žalobkyni vytykané neposkytnutí pomoci žalobkyni v péči o otce žalovaného v době jeho nemoci, je třeba i toto jednání hodnotit z pohledu celkových vztahů účastníků. Žalovaný dlouhodobě nežil v domácnosti svých rodičů, žil se svou rodinou v jiné domácnosti, nepochybně vykonával práci tak, aby mohl plnit vyživovací povinnost k členům své rodiny. Za tohoto stavu nelze po žalovaném požadovat, aby celodenně pečoval o otce, byť ten byl na pomoc třetích osob již odkázán, zvláště za stavu, kdy žalovanému bylo známo, že veškerou péči zajišťuje a zvládá matka, tj. žalobkyně s pomocí profesionální ošetrovatelky. Ze strany žalobkyně nebylo prokázáno, ani tvrzeno, že by žalovaný v některém konkrétním případě výslovně odmítl pomoc vyžadovanou žalobkyní. Pouhé obecné tvrzení o neposkytnutí dostatečné pomoci nemůže být jednáním, které by naplňovalo znaky hrubého porušení dobrých mravů. Odvolací soud ve shodě se soudem prvního stupně neshledal důvody pro vrácení daru ani v žalobkyni tvrzeném bránění užívání předmětné nemovitosti žalobkyni žalovaným. Žalobkyně nemovitost neužívala dlouhodobě (byť po určitou dobu i z důvodu celodenní péče o nemocného manžela), netvrdila, že by své stanovisko a postoj změnila a toto dala najevo žalovanému. Pokud bránění v užívání bylo žalobkyní prokazováno tak, že 5 měsíců po úmrtí manžela (tedy v období, kdy vztahy mezi účastníky byly již ve vyhrocenější podobě) bylo dcerou žalobkyně zdokumentováno uzamčení nemovitosti, nelze z této skutečnosti usuzovat na bránění v užívání. Předmětná nemovitost je rekreační objekt, který není celoročně užíván, nachází se v chatové osadě, kde rovněž ostatní objekty nejsou v zimním období užívány. Za tohoto stavu je zcela pochopitelné, pokud žalovaný jako vlastník takové nemovitosti, po část sezóny, kdy není nemovitost užívána, tuto zabezpečí proti případným zásahům třetích osob. Právě z tohoto mimosezónního období (leden až březen 2019) je fotodokumentace pořízená dcerou žalobkyně. Žalobkyně žádným jiným způsobem neprokázala, že by jí žalovaný výslovně odmítl vydat klíče od nemovitosti tak, aby jí mohla užívat. Ze všech těchto důvodů neshledal ani odvolací soud ve shodě se soudem prvního stupně v jednání žalovaného hrubé porušení mravů, které by odůvodňovalo vrácení daru.

15. Odvolací soud připustil v souladu s ustanovením § 95, § 211 o. s. ř. z změnu žaloby tak, že se žalobkyně domáhala vrácení daru – nemovitosti v celém rozsahu. Odvolací soud neshledal tento nárok důvodným, když výzva k vrácení nemovitosti, stejně jako darování nemovitosti patřící do společného jmění manželů, není běžnou záležitostí ve smyslu § 145 odst. 1 obč. zák. K výzvě obdarovanému, aby vrátil nemovitosti darované mu ze společného jmění manželů oběma manžely potřebuje tedy vyzývající manžel souhlas druhého z manželů. V případě, že souhlas druhého manžela není, je třeba, aby byl nahrazen rozhodnutím soudu. V daném případě však druhý z dárců zemřel před učiněním výzvy k vrácení nemovitosti. Požadavek vrácení daru je osobním právem dárce, které zaniká smrtí. V souladu s právní úpravou účinnou do [datum] tak žalobkyně mohla požadovat vrácení daru – nemovitosti v celém rozsahu pouze za předpokladu, že by tuto výzvu učinil zemřelý manžel ještě před svým úmrtím. Tuto skutečnost však žalobkyně neprokázala, ani netvrdila. Za tohoto stavu, tedy se žalobkyně nemohla úspěšně domáhat vrácení daru v celém rozsahu, ale pouze v rozsahu ideální poloviny. Vzhledem k tomu, že odvolací soud neshledal žalobu důvodnou v primárním petitu, zabýval se i důvodností v petitu eventuálním, tedy zda jsou dány předpoklady pro vrácení daru v rozsahu jedné ideální poloviny. S ohledem na shora uvedené skutečnosti tj., že ani v jednom z žalobkyní uvedených jednání žalovaného nebyly

shledány předpoklady pro vrácení daru, odvolací soud neshledal žalobu důvodnou ani v tomto rozsahu.

16. Ze vše shora uvedených důvodů lze tedy odvolací soud ztotožnit se závěrem soudu prvního stupně, že žaloba žalobkyně není důvodná. S ohledem na změnu žaloby v odvolacím řízení, však nemohl rozsudek soudu prvního stupně jako správný potvrdit, proto bylo v souladu s ustanovením § 220 odst. 1 písm. a) o. s. ř. změněn tak, že se žaloba zamítá v celém rozsahu, a to v soudem připuštěném změněném znění.

17. Vzhledem k tomu, že byl rozsudek soudu prvního stupně změněn, rozhodl odvolací soud v souladu s ustanovením § 224 odst. 1, § 151 o. s. ř. znovu o náhradě nákladů řízení před soudy obou stupňů. V řízení před soudy obou stupňů bylo v plném rozsahu úspěšně žalovaný a má právo v souladu s ustanovením § 142 odst. 1 o. s. ř. na náhradu všech účelně vynaložených nákladů. Odvolací soud neshledal důvody pro aplikaci ustanovení § 150 o. s. ř., dle kterého jsou-li tu důvody hodné zvláštního zřetele, nemusí soud výjimečně náhradu nákladů řízení zcela nebo zčásti úspěšnému účastníku přiznat. V daném případě žalobkyně poukazovala na svůj věk, zdravotní stav, kdy je starobní důchodkyně a jejím jediným stálým příjmem je tedy starobní důchod. Odvolací soud však přihlédl k tomu, že předmětný spor byl vyvolán právě žalobkyní, s ohledem na důvody, pro které se domáhala vrácení daru, i dobu, kdy vrácení daru požadovala, lze v jejím jednání spatřovat účelovost s cílem dosáhnout vypořádání dědictví dle svých představ. Žalovanému s ohledem na nutnost obrany v daném řízení vznikly za takového stavu náklady na právním zastoupení. Poměry žalovaného jsou zcela standardní, má průměrný příjem stejně tak jako jeho manželka, hradí běžné potřeby, včetně nákladů na zajištění vyživovací povinnosti dosud nezletilého dítěte. Nemá žádné další či nadstandardní příjmy. Za tohoto stavu má odvolací soud za to, že nepřiznání náhrady nákladů řízení by negativně ovlivnilo majetkovou sféru žalovaného.

18. Odvolací soud se neztotožnil s výší nákladů řízení žalovaného, tak jak byla stanovena soudem prvního stupně, a to, zejména pokud jde o výši odměny za úkon právní služby a dále pokud jde o náklady na vyhotovení znaleckého posudku. Soud prvního stupně při určení výše odměny za každý úkon právní služby zástupce žalovaného vycházel z tarifní hodnoty představující hodnotu nemovitosti (která je předmětem vrácení daru), resp. polovinu, stanovenou znaleckým posudkem vyhotoveným [právnícká osoba] k žádosti žalovaného dne [datum]. Vycházel z ustanovení § 8 odst. 1 vyhlášky č. 177/1996 Sb., dle kterého není-li stanoveno, jinak, považuje se za tarifní hodnotu výše peněžitého plnění nebo cena věci anebo práva v době započetí úkonu právní služby, jichž se právní služba týká; za cenu práva se považuje jak hodnota pohledávky, tak i dluhu. Při určení tarifní hodnoty se nepřihlíží k příslušenství, ledaže by bylo požadováno jako samostatný nárok. Z tohoto ustanovení však nelze vycházet v případě, kdy chybí spolehlivý (ověřitelný) údaj o ceně nemovitosti, případně hodnotu věci lze zjistit jen s nepoměrnými obtížemi. V takovém případě je třeba aplikovat ustanovení speciální, a to § 9 odst. 4 písm. b) advokátního tarifu, podle kterého činí tarifní hodnota ve věcech žalob na projev vůle směřující ke vzniku, změně nebo zániku právního jednání, jehož předmět je penězi neocenitelný, jde-li o právní vztah k obchodnímu závodu, nemovité věci nebo právo z průmyslového nebo jiného duševního vlastnictví, 50 000 Kč. V daném případě z obsahu spisu nebyl zjištěn žádný údaj o ceně nemovitosti, která je předmětem vrácení daru. Za takový údaj nepochybně nelze považovat hodnotu stanovenou znaleckým posudkem, který byl vyhotoven k žádosti žalovaného pouze za účelem stanovení tarifní hodnoty pro náklady řízení, a to ještě poté, když již bylo soudem prvního stupně rozhodnuto (byť s výhradou určit konkrétní výši nákladů řízení v písemném vyhotovení rozsudku). Takový postup je zcela nepochybně v rozporu se zásadou hospodárnosti a ekonomiky řízení. Nelze se ztotožnit ani s odkazem právního zástupce žalovaného na judikaturu Nejvyššího soudu ČR (odkaz na rozhodnutí sp. zn. [spisová značka]), kdy je vycházeno ze zcela odlišné situace, neboť znalecký posudek, ze kterého bylo vycházeno při určení tarifní hodnoty předmětu řízení byl vyhotoven v průběhu řízení, nikoliv až po skončení řízení, jako tomu bylo v daném případě. Za tohoto stavu tedy odvolací soud uzavírá, že při určení výše odměny za úkon právní

služby zástupce žalovaného je v daném případě třeba vycházet z tarifní hodnoty ve výši 50 000 Kč v souladu s ustanovením § 9 odst. 4 písm. b) advokátního tarifu, neboť předmětem je nemovitá věc, jejíž hodnotu lze zjistit jen s nepoměrnými obtížemi. V souladu s tímto závěrem pak nelze považovat za účelně vynaložený náklad žalovaným ani úhradu znaleckého posudku, který byl vyhotoven pouze k určení hodnoty nemovitostí pro účel nákladů řízení, a to až po rozhodnutí soudu prvního stupně v dané věci k žádosti žalovaného.

19. V řízení před soudem prvního stupně vznikly žalovanému náklady na právním zastoupení, kdy zástupce žalovaného vykonal 16 úkonů právní služby po 3 100 Kč podle § 11 odst. 1 písm. b), c), d), § 9 odst. 4 písm. b), § 7 bod 5. Náleží mu dále 16 režijních paušálů po 300 Kč podle § 13 odst. 1, 4 advokátního tarifu, náhrada cestovních výdajů zástupce žalovaného k 8 jednáním soudu prvního stupně v celkové výši 3 506,35 Kč a náhrada za promeškaný čas v souladu s ustanovením § 14 odst. 1 písm. a), odst. 3 advokátního tarifu za 12 započatých půlhodin po 100 Kč a dále 21 % DPH ve výši 12 412 Kč (po zaokrouhlení). Celková výše nákladů řízení žalovaného před soudem prvního stupně činí 71 519 Kč. Pokud jde o specifikaci cestovného k jednotlivým jednáním soudu prvního stupně, v tomto směru odkazuje odvolací soud na odůvodnění rozsudku soudu prvního stupně, který se podrobně výpočtem cestovného v jednotlivých případech zabýval a dospěl ke správným závěrům.

20. O náhradě nákladů odvolacího řízení rozhodl odvolací soud podle ustanovení § 224 odst. 1, § 142 odst. 1 o. s. ř. a v odvolacím řízení plně úspěšnému žalovanému přiznal náhradu nákladů řízení. Žalovanému vznikly v odvolacím řízení náklady na právním zastoupení, sestávající z odměny za 3 úkony právní služby (2 písemná vyjádření k odvolání žalobkyně a doplnku odvolání obsahující změnu žaloby a účast právního zástupce žalovaného u jednání odvolacího soudu) po 3 100 Kč podle § 9 odst. 4 písm. b), § 7 bod 5 advokátního tarifu, 3 režijní paušály po 300 Kč podle § 13 odst. 1, 4 advokátního tarifu a 21 % DPH ve výši 2 142 Kč. Celková výše nákladů vzniklých v odvolacím řízení žalovaného činí 12 342 Kč.

21. Vzhledem k tomu, že v řízení před soudem prvního stupně vznikly náklady státu, a to za vyplacené svědecké ve výši 2 644 Kč, byla povinnost k náhradě takto vzniklých nákladů řízení státu stanovena v souladu s ustanovením § 148 odst. 1 o. s. ř. v řízení neúspěšné žalobkyni.

22. Lhůta k plnění náhrady nákladů řízení před soudy obou stupňů byla stanovena v souladu s ustanovením § 160 o. s. ř. v délce zákonné třídenní, platební místo k náhradě nákladů řízení žalovaného k rukám jeho zástupce, který je advokátem (§ 149 odst. 1 o. s. ř.) a nákladů řízení státu na účet soudu prvního stupně (§ 148 odst. 1).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat dovolání do dvou měsíců ode dne doručení k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím Okresního soudu v Berouně za podmínek ustanovení § 237 o. s. ř.

Praha 28. března 2023

JUDr. Tomáš Kučera
předseda senátu